

νησιά, τ. Α', Κέρκυρα 1994, σ. 51-52, 63-64, 136-137, 147 (= Λυδία Παπαρήγα-Αρτεμιάδη, Γ. Ροδολάκης, Δήμητρα Καραμπούλα, «Οι πράξεις του νοταρίου Καρουσάδων Κερκύρας πρωτοπαπά Φιλίππου Κατωϊμέρη (1503-1507)», *EKEIEΔ* 33 (1997), αρ. 95), 151 (= Παπαρήγα-Αρτεμιάδη, κ.α., δ.π., αρ. 116), 152, 260-261, 264, 271, 278-279, 281, 283-284, 295, 322-324, 376, 391-399, 403-437, 447, 452-454.

**ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΔΕΛΦΟΠΟΠΑΣ ΜΕ ΟΡΟΥΣ ΚΟΙΝΟΚΤΗΜΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΙΣΟΒΙΑΣ ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΗΣΕΩΣ
1553, 1 Αυγούστου**

«... Κυρι Βασιλικός Κοσμάς κι κυρι ἀνδρέας μπούμπλης παρόντες ἐσυμφώνησαν μέ τό ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ὑπεράγυνον αὐτοῦ μητρός τῆς κυρίας τῆς Θεοτόκου. Ἐστοντας νά ἔχουν τὴν ἀγάπην καθαρά ἐν τό μέσο τους, ἐτζη θέλοντ νά ἥναι ἀπό τὴν σήμερον καί ἐν διο τό Χρόνο της ζωῆς αὐτων, ἀδελφοί μία ψυχῇ ἐν σώμα ἡς ἔνα φοιμῇ καί κατοικοῦν διο. Καί δουλεύουν πιστά ἀσημέριστα καί ἀσκανδάλιστα καί ἔχουν ἔνα πουγγῆ ώς ἀδελφοί ἐγγαρδιακοὶ ἐνώλο τό χρόνο τῆς ζωῆς αὐτῶν. Καί νά κληρονομί δ ἡς τόν ἔτερον καί δ ἔτερος τόν ἔτερον καί οὔτως διολοΓοῦν καί στέρογονν νά ἔχη τό βεύαιον. Καί ἐπηδή δ κύρι Βασιλης ενδίσκεται παντρεμένος καί παντρέβοντας κί δ κύρι ἀνδρέας θέλοντ νά ενγένονν οι προῖκες τῶν Γηραικών τους καί τό ρέστω τό ἥτοι ἥθελαν ποκτίση κί δουλεύσονν νά τά κληρονομῆ δ ἡς τόν ἔτέρον ώς ἄνωθεν ...».

**ΠΑΡΑΧΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΡΗ ΩΣ ΨΥΧΟΠΑΙΔΙ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΑΤΟΣ
1553, 26 Αυγούστου**

«... Υπαρούσα κυρά ἀνεξίνα συμβία τοῦ κύρο ἀνδρέα καναλιότη καί ὑπαρούσα κυρα στάμο μυχαλού συμβία του κύρο ἀρσένη ζινιάτη ἀπό χωρίο τῶν λακόνων ἔχοντας ἡ ορθησα κυρα στάμο ἔνα παιδήν αὐτῆς ὀνόματη ζαμπέτα. Καί ἐκη ἔνδωθεν της ἔνδοξον μονής της παλαιοκαστρίτησας ἐσυμφώνησαν καί ἐλαβεν ἡ ἄνωθεν κυρά ἀνεξίνα, τὴν ἡρημένη ζαμπέτα ἐκ τὴν ἀγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν τῆς παλαιοκαστρίτησας σέ πλήθος λαοῦ. Τὴν σήμερον δε στερεώνον καί βεναιώνον δτι ἡ ἄνωθεν κυρά ἀνεξίνα νά ἔχη τὴν ἡρημένη ζαμπέτα παιδῆ της ψυχῆς της καθώς τὴν ἐλαβεν ἐκ τὴν ἀγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν. Νά ἐντένη ὑποδένη καί ζωτροφῆ αὐτήν χρόνους δώδεκα ἐρχομένους. Ἐστοντας κί ἡ ορθησα ζαμπέτα στὴν ὑποταγήν της ορθησης κυράς αὐτῆς κί δουλεύη το μπορέζη της. Κί σώνοντας οι ορθέντες χρόνοι ιβ, νά τῆς δόση στρώμα ἐν ... ἡς μετριτά δουκάτα δέκα. Ἐξ οποία ορθέντα δουκάτα δεκα ἐλαβεν ἡς τό παρόν ἡ ορθησα κυρά στάμο μητέρα της ορθησης ζαμπέτας δουκάτα ἔνα ἐκ τὴν ἄνωθεν κυρά ἀνεξίνα διά χρία δπού ἔχη δ ἀνήρ αὐτῆς ἀσθενής. Ἐξεκαθαρίζονν τούτο δτι ἀν ἡ ορθησα ζαμπέτα ἥθελε ενγη ἐκ τὴν ἡρημένην κυράν αὐτῆς πρίν νά σώσονν οι ορθέντι χρόνοι ιβ νά μηδέν τῆς δόση τίποτε ἀπό ἥτοι τῆς τάζη ...».

20

1474. Πατριαρχικό έγγραφο για την αποδοχή καταβολής ετήσιου φόρου στην Πύλη. Κωνσταντινούπολη.

Δ. Ἀποστολόπουλος, ‘Ο “Ιερὸς Κῶδις” τοῦ πατριαρχείου Κωνσταντινούπολεως στὸ β' μισὸ τοῦ ΙΕ' αἰῶνα. Τὰ μόνα γνωστὰ σπαράγματα, Ἀθήνα 1992, σ. 90-92, αρ.1.

21

1476. Συνοδικές αποφάσεις για τη διευθέτηση χρέους. Κωνσταντινούπολη.
Μάχη Πατζη - Ἀποστολόπουλος, Ανεπίσημα ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖο Κωνσταντινούπολεως. Παρασχέδια καὶ μαρτυρίες τοῦ 1476, Ἀθήνα 1988, σ. 94-95 αρ. 2, σ. 99-100 αρ. 3.

21α

1477. Απογραφή κινητών. Βενετία.

Κ. Δημαράς, «Βενετία: 1477, 1828. Ἀνέκδοτα κείμενα», Θησαυρίσματα 1 (1962), σ. 2-3, αρ. 1.

22

1477. Εγκύλιος του πατριάρχη Μαξίμου σχετική με ζητήματα γάμου, διαζυγίου και αδελφοποιίας. Κωνσταντινούπολη.
Μάχη Πατζη - Ἀποστολόπουλος, Δ. Ἀποστολόπουλος, Μετὰ τὴν κατάκτηση. Στοχαστικὲς προσαρμογὲς τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινούπολεως σὲ ἀνέκδοτη ἐγκύλιο τοῦ 1477, Ἀθήνα 2006, σ. 55-66.

1477, Αύγουστος

«† Μάξιμος ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῶν ἀπανταχοῦ ὁρθοδόξων χριστιανῶν, τοῖς ὑφ' ἡμᾶς ἄπασιν εὐσεβέσι χριστιανοῖς ...

Μηδεὶς διαζεύγιον ποιείτω συνοικεσίου τιὸς χωρὶς τῶν γεγραμμένων νομίμων αἵτιῶν, προβαλλόμενος μῆσος ἥ καὶ τὸ ἀμφότερα τὰ μέρη συμφωνῆσαι εἰς διάζευξιν καὶ ἄλλας τινὰς τοιαύτας ἀκαιρολογίας· διὸ χωρὶς τῶν νομίμων αἵτιῶν διὰ δὲ αἵτιας τοιαύτας διαζεύγιον ποιήσων, ἀσυγγνώστως καθαιρεθήσεται ως παραβάτης ἐντολῆς Θεοῦ.

Εἴ τις εὐρεθείη τῶν ἱερωσύνης κεκοσμημένων συνείσακτον ἔχων, κάκεντον ἀσυγγνώστως καθυποβαλοῦμεν τῇ καθαιρέσει. Όμοίως καὶ τοὺς βαπτίζοντας τοὺς παῖδας τῶν Τούρκων, ἐπεὶ πρὸς ἀνατροπὴν τῆς πίστεως τοῦτο ποιοῦσιν.

Τοὺς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς ἐκκλησίας ἀφιέντας καὶ ἐθνικῷ τρόπῳ καπηταζομένους, ως τὴν πίστιν ἀρνούμενους, ἀσυγχωρήτους ἔχομεν καὶ μηδὲ ταφῆς ἀξιούσθωσαν, εἰ μὴ μετανοήσουσιν.

Μηδεὶς τὰς λεγομένας ἀδελφοποιίας, ως παραόμους, ποιείτω· εἰ δέ τις φωραθείη ποιῶν ταύτας, εὐθυνθήσεται ἀσυγγνώστως.

